

Redacțiunea, Administrațiunea și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
"ris și neîncredere" nu se pri-
mesco. Ha... scripote nu se re-
trimite!

Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22

Inserate mai primesc în Viena
Ludwig Rosse, Ueberstrasser & Folger
(Otto Hans), enri Schick, Alois
Hernd (M. D. -kes, A. Oppels, J. Dem-
berger în Buapota: A. V. Gold-
berger în on Mezel, Eckstein He-mat-
in Frankfurt: G. L. Dewb; in Ham-
burg: A. Steiner

Prețurile în speșian uzor, o seră
garmonică pe o colônă 8 or.
și 90 or. Imbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tară și învoială.
E. l. m. p. pagica III-a o
seră 40 or. v. n. adu 80 ani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LIII.

"Gazeta" este în să-care și.
Abonamente pentru Anul III: 118.
Pe unu an 12 fl., pe șesă luni
6 fl., Pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu an 40 franci, pe șesă
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumără la tôte officie
postale din întru și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiunea, piața mare
Nr. 22, etagiul I.: pe unu an
10 fl., pe șesă luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 or. Cu anulul în
casă: Pe unu an 12 fl., pe
șesă luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu esemplară 5 or. v. n. adu
15 bani.
Atâtă abonamente câtă și
inserțiunile suntă a se plăti
înainte.

Nr. 149.

Brașov, Mercuri 4 (16) Iulie

1890.

Nou abonament "GAZETA TRANSILVANIEI".

Cu 1 Iulie 1890 stilu vechin
s'a deschis nou abonamentu, la care in-
vităm pe tōți amici și sprijinitorii fōiei nōstre.

Prețulu abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 3 fl.,
pe șesă luni 6 fl., pe unu an 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei
luni 10 franci, pe șesă luni 20 franci, pe unu
anu 40 franci.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe anu 2 fl., pe
șesă luni 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe anu 8
franci, pe șesă luni 4 franci.

Abonarea se pōte face mai ușor și
mai repede prin mandate postale.

Domni, cari se vor abona din nou,
să binevoescă a scrie adresa lămurit și
a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea "Gazetei Transilvaniei".

Brașov, 3 Iulie st. v.

Luptele naționale în Boemia
se caracterisază în timpul din
urmă printr' o mișcare puternică,
ce se manifestă mai ales în si-
nul poporului ceh, în favōrea
autonomiei naționale; se mani-
festă în acea măsură, încâtă nici
punctuațiunile pactului proiectat
între Cehi și Germani nu mulțā-
mesc pe autonomiștii din Boe-
mia. Principiile de cari se con-
ducă ei astăzi suntă aceleași, ce
le-a desfășurat renumitul lor
istoric și conducător de odi-
niōră Palacky.

Vorbindu despre centralism
și federalism, Palacky scris în
Decembrie 1849, în "Narodnie
Noviny" din Praga unu articol,
din care estragem pasagele mai
însemnate, de unde se pōte vedē
direcțiunea de față națională au-

tonomistă a Slavilor din Aus-
tria. Palacky scris între altele:
„Libertatea este cu puțință nu-
mai acolo, unde tōți cei ce parti-
cipă la o societate, fiă ea de ori ce
felu, se bucură de drepturi egale,
unde nimenea nu este unu domn
născut, nimenea unu sclav născu-
t alu altuia; și acesta însu nu
împiedecă nicidecum, ca spre a-
jungerea scopului societății unii
să stea în frunte, să conducă și
poruncescă, ceilalți să le urmeze,
să se lase a fi conduși, adecă să
asculte.”

„Intr'unu statu liberu consti-
tuționalu, legile au egală valōre
pentru tōți cetățenii; ceea ce îi
convine unuia, trebuie să-i convină
și celuilaltu și nimeni nu pōte fi
eschis delă legile și drepturile co-
mune. C'unu cuvētū, constituția
este numai esecutarea în statu a
acelui cunoscut și vecinicu prin-
cipiu pentru tōte drepturile și pen-
tru tōtă dreptatea: ce ție nu-ți
place altuia nu face.”

„Ori-ce părtinire, ori-ce privi-
legiu, ori-ce subordonare, care
nu resultă în modu firescu și ne-
păratu din necesitatea ajungerei
scopului statului, nu este alta de-
cât o faptică excepțiune de dreptu,
prin urmare o negațiune de dreptu,
adecă nedreptu, nedreptate. Ori ce
privelegiu de felulu acesta pōte
fi introdusu și susținutu dēr în
statu numai prin forță, nici-odată
pe calea dreptului; forța aduce
apoi cu sine pretutindenī o stare
de răboiu, în care ori-ce dreptu
firescu se negă, dispere și se ni-
micesce.”

„Dacă vomu aplica aceste sen-
tințe clare și nereturnabile asupra
împrejurărilor faprice ale popō-
relor din Austria, nu putem

nega, că fiindu atâtu de diferite
aceste popōre, deplina lor egală
îndreptărire trebuie să fiă consi-
derată nu numai ca o condițiune
neapărată a întregii constituțiunii,
ci în genere, ca o temelie morală
a imperiului însuși, că prin urmare
nu mai pōte fi vorba nicăiri de
nici unu felu de domnie a ger-
manismului și a maghiarismului
asupra Slavilor și Românilor.
În casulu contrarū amu recădē
erăși din sfera dreptului în aceea
a asuprirei și a nedreptății, sta-
tulu de dreptu s'ar preface în-
tr'unu statu de forță, pacea s'ar
schimba în răboiu, deși la părere
înăbușit.”

„Dacă tōte acestea suntă ade-
vurate, atunci cestiunea asupra
centralisării se resolvă de sine.
Centralisarea nu se potrivește pen-
tru Austria, și pentru aceea pen-
tru că stă în contradicere directă
cu temelie morală a întregului
imperiu și a constituției, cu egală
îndreptărire a naționalității. Și mi-
nisteriulu ne vorbesce de egală
îndreptărire, dēr decă vomu cum-
pēni modulū cum voescē s'o ese-
cute trebuie să formulămū cuge-
tarea sa astfel: egală îndrep-
tărire a tuturor naționalităților
în Austria cu domniea germanis-
mului. Mai este acesta egală în-
dreptărire? Se pōte dicta acea
domnie celorlalte naționalități fără
întrebuintărea forței? Și în casulu
din urmă pōte să se întărescă pacea
și durabilitatea imperiului?”

„Să cercetămū stările, ce voru re-
sulta din constituția delă 7 Martie.
Prin §§ 35 și 36 tōte nisuintele mai
înalte naționale, și întregă viața poli-
tică parlamentară sunt avisate la sin-
gurul centru alu imperiului, la
parlamentulu centralu... În con-

secență, acelu centru, care absorbē
tōtū, devine sēu o adevărată in-
curcătură babilonică, sēu se pri-
mesce de faptu, ca limbă centrală,
o singură limbă, (de pildă cea
germană.) Prin acesta însu tōte
celelalte limbi naționale se eschidū
pentru totu-deuna delă ori-ce viață
publică parlamentară.”

„Cu această lovitură însu nu va
fi de ajuns, căci guvernulu cen-
tralu se va folosi de aceeași limbă
și, într'unu asemenea modu, va
scōte tōte celelalte limbi ale dife-
ritelor națiunii din tōte sferile ad-
ministrației mai înalte... Unu po-
poru căruia îi este luată pentru
totdeuna ori-ce mișcare națională,
politică și parlamentară, pe când
vecinii săi se bucură de ea în
deplina măsură, este, mai curēndu
sēu mai târziu, jertfitu peirii ca
poporū, și în contra unei asemenī
succesive peiri nu este lēcū pe
lume.”

„Intr'unu asemenea tristū casu
s'ar afla dēră Slavii și Românii...
Tōte aceste popōre, ori câtū de
mare bunăvoință arū avē, nu potū
să se învoescă cu centralisațiunea,
pentru-că atunci arū subscrie sen-
tința lor de mōrte, arū comite
unu suicidū. Nici unu represen-
tantu cinstitū nu ar putē să se
învoiescă la acesta în parlamentu
cu cugetū curatū, și decă chiar
ar face-o nu scimū decă unu ase-
menea pasu ar avē valōre, deōre-
ce voturile și îndatoririle nemorale
se consideră după dreptulu di-
vinu și umanū ca neobligătore.”

„Ce este dēră de făcutu spre
a ne orienta după puțință în mij-
loculu acestorū necasuri și perple-
sități? Ajutorulu, ar fi în teoriă
fōrte ușorū, dēr nici în praxă
nu este cu neputință... Este

FOILETONULU "GAZ. TRANS."

Femeia savantă.

Comediă într'unu actū, de A. Valabregue.
(Fine.)

Leona: Te poți lăuda cu o mare în-
credere de sine. Cu cine credi, că vor-
besci?

Alfred: Cu soția mea.

Leona: Ce, m'ai luat de soția nu-
mai ca să-ți cosu hainele?

Alfred: Ah, nu, ci te-am luat de so-
ția, ca să te ocupi cu gospodăria.

Leona: Și tu pretinzi, ca să-ți spalū
și vasele?

Alfred: Acēsta.....

Leona (întrerupēndu-lū): Vrei ca să-ți
spalū vasele?

Alfred: Eu?

Leona: Da, tu!... Puținū imi pasă
de tine, uite (îi smâncește vesta din
mână și-o calcă cu picioarele.)

Alfred: Dragă mea! (pipāindu-i pul-
sulū.) Imi permiti?

Leona: Ce-ți trāsnesce prin minte?

Alfred: Voiu să vedū de nu cum-va
ai friguri...

Leona: Pare că tu scii ce-sū frigurile.

Alfred: O sciu fōrte bine. Atunci
se potū constata frigurile la unu omū,
când numerulū bătăilor pulsului e mai
mare ca de obicei. Acesta face tic-tac,
apoi se ia ceasorniculū, pentru ca să se
numere bătăile. Tu încă roșesci.

Leona: Roșescū, fiind-că mă temū să

nu audă și alți omeni străini acēstă de-
finițiune prōstă a frigurilor.

Alfred: De ce prōstă?

Leona (dāndu-i o carte): Ia acēstū
vocabularu medicalū, și vei vedē ce suntū
frigurile.

Alfred: Să te ia naiba cu vocabu-
larulū tēu cu totū (aruncă cartea pe fe-
restră). Oh! am isbitū pe intendantulū
casei.

Leona: Veți unde pōte să-lū ducă
pe omū nesciintă; să-și insulte femea
și să rānescă pe intendantulū casei.

Alfred: Simtū, că mă apucă turba-
rea, unde mi-e pālăria? Mă ducū la
Pasteur!

Leona (apucāndu-lū de brațū): Tu nu
scii nici ce e turbarea. Acēstă bolă se
dice, că ar fi fostū cunoscută încă din
vechime de Greci, căci s'au găsitū nise
indicii despre acēsta în scrierile lui Xe-
nofon și Herodot. Hiprocatē amintescē
într'unu modū nehotărītū despre ea, pe
când Aristotele o descrie fōrte esactū.

Alfred: Cu sēu fără Aristotele, eu
turbezu, imi vine să te facū bucățī.

Leona: Acestea tōte i-le voiu scrie
mamei mele.

Alfred: Ce-i pasă mamei tale despre
acēsta.

Leona: N'am nici unu secretū față
de mama mea.

Alfred: Oh, de-ar desface Dumneđu
cāsētoria acēsta!

Leona: Mie mi-e totū una. Când mă
gāndesō, că amica mea Ana s'a cās-

toritū c'unu bărbatū, care scie ara-
besce. (ese)

Alfred (singurū): Nu o mai potū su-
feri! (aruncāndu o privire asupra cărți-
lorū) Acestea suntū dușmanele fericirii
mele. E de remarcātū, că multe lucruri,
pe cari omulū nu le scie, suntū scrise
în aceste cărți. (deschide unu lexiconū)
Este imposibilū ca Leona să le scie tōte
acestea. Dacă ași putē găsi unu mij-
locū să-i tai pofta de dispute sciețifice,
Stai, am aflatū. Acēsta de sigurū mă
va ajuta.

SCENA III.

Alfred și Leona.

Alfred: Leona, nu mi-e tocmai bine.

Leona: Ce-ți lipsescē?

Alfred: Mi-se pare, că inima-mi bate
prea repede. Pōte suferū de dextiocardioto-
piā.

Leona: Ce ai dișu?

Alfred (fōrte liniștitū): Îți spuneam
că suferū de dextiocardiopiā. Dextis în-
semnēză în limba grecescă-dreptă, Har-
dia este inima și Topos însemnēză locū.
Este o palpitate a inimei spre drepta.

Leona: Cuvētulū acēsta de sigurū
ți-l'a spusū vr'unu medicū?

Alfred: Nu,.... este unu cuvētū tōrte
cunoscutū. Indată ce bate inima ceva
mai iute, de obicei se dice: „Pōte că
asta este o dextiocardiopiā!”... Acēsta se
dice ca și despre migrenă, nevralgiā.

Leona: Așa să fiă ore?

Alfred: De sigurū, Dexippes suferi
de acēstă bolă.

Leona: Dexippes!... Cine a fostū
acēsta?

Alfred: Cum, tu nu cunoscē pe
Dexippes. Pe filosoful grecesō din se-
colulū alu IV-lea, pe care însu nu trebuie
să-lū confundū cu Publiu Haremiu și
cu Dexippes istoriculū, care a fostū și
unu bravū soldatū.

Leona: De unde le scii tōte acēstea?
De ce nu mi-le-ai spusū mai înainte?

Alfred: Fiind-că noi vorbiamū tot-
deuna altceva. Apropos! fiind-că vor-
bimū despre astfelu de lucruri, permi-
te-mi să-ți punū o întrebare. Nu cumva
ai tu în biblioteca ta o gramatică horis-
tică... Da, imi trebuie în grabă o gra-
matică horistică!

Leona (uimită): Ce e acēea?

Alfred: Tu scii fōrte bine și voiesci
să mă iai în risū.

Leona: Acēstū cuvētū ilū audū
pentru prima dată în viața mea.

Alfred: Intr'adevărū? Acēsta este o
gramatică, care tractēză despre forma
cuvintelorū.

Leona: E lucru curiosū, că eu nu
sciu nimicū despre acēsta.

Alfred: Dragă, nu pōte unu omū să
le scie tōte.

Leona (ofensată): N'asī voi să-mi
rēmānă ceva necunoscutū, ce scii și tu.

Alfred: În tinerețea mea am cetitū
fōrte multū.

Leona: Ce mai scii?

Alfred (aparte): Am ajunsū la fine,
nu face nimicū — voiu afla eu ceva.
(tare.) Ț'am povestitū vre-odată despre

de lipsă de a se da diferitelor popore austriace atâta autonomie națională, atâta mișcare liberă politică, atâta viață proprie parlamentară câtă este de lipsă, ca fără sguuirea unității imperiului, egala îndreptățire a naționalităților să devină adevăr, și câtă este de lipsă, ca nu numai adevăratul pericol să fie delăturat, ci să dispară și privilegia durerosă a helotismului la unii, a domniei la alții. Până când încă poporele voru avé cauză de a-și teme naționalitatea lor, până atunci nu va domni în Austria nici mulțămire, nici pace..."

DIN AFARĂ.

Tratatul anglo-german.

Marchisul Salisbury vorbind în tr'una din ședințele trecute ale camerei engleze despre tratatul anglo-german, a spus următoarele: Helgoland, care s'a luat Daniei la 1807, a avut ce-i drept preț pentru Germania în războiul penultim; ca punctul strategic și comercial însă pentru noi are ați foarte puțin preț. Într'unu casu de război cu Germania, acesta ar trimite în Helgolandă neîntrerupt armată înainte de ce Anglia și-ar pute trimite flota ei pentru liberarea insulei. Într'unu casu de război cu alte puteri, Anglia ar fi nevoită a-și așeza o însemnată parte din flota ei acolo, prin ceea ce ar veni într'o situațiune dificilă. Englezii, continuă ministrul-presedinte englesu, numai câștiga pot prin cedarea Helgolandei. Guvernul englesu deci află avantajosă cedarea ei Germaniei, fiindcă pentru acesta primesce o despăgubire însemnată. Prin recunoșterea protectoratului asupra Zanzibarului, Peru și Vitu, Anglia câștigă acolo o influință preponderantă. Protectoratul asupra Zanzibarului și Vitu estinde influința și domnia englesă până la lacul Nyanza; îi face posibilă Angliei ștergerea comerțului cu sclavi și se încungiuă neînțelegerile ce le-ar avé cu Germania. Salisbury nu consimte cu părerea, că pentru Anglia ar fi avantajosă posedarea fâșiei de pământ, ce se estinde între orașul Foc și isvorul Nilului. Acastă fâșie de pământ e foarte îngustă dela lacul Tanganyka spre nord. Asemenea combate Salisbury părerea, că dacă Germania va ajunge până la Zanbesi, s'ar periclită dezvoltarea comerțului englesu. Salisbury crede, că și Anglia și Germania voru câștiga prin acestu tratat, fiindcă amândouă puterile au că-

othionhilondru. Acesta este o pasere cu patru picioare, care se nutrește cu graminivoracee și-și pune oușele sale pe elipsoravul arbinovanților din Grigri-vozanova.

Leona (estasiată de admirațiune): Ce felu de limbă e acesta?

Alfred: Acesta este limba omenilor învățați. Punu rămășag, că tu nu știi ce va să dică o trapineă. Acesta e un arbore, francolinul e o pasere, francezul e o specie de măr, er o găscă prastă ești tu!

Leona (supărată): O găscă — o găscă așa ai spus?

Alfred: Da, așa am spus! De o jumătate de an de când ne-am căsătorit, imi totu scoți ochii cu diploma ta și mă copleșesc cu știința ta. Te umfi cu cunoscințele științifice, pe cari ți-le-ai câștigat, ca și o curcă într'o grădină sămănată cu rădăcini de cuvinte grecesci.

Leona: Ce ai spus, ca o curcă?

Alfred: Nu pot să mănânc unu ou, fără ca să n'audu dela tine vre-unu tratat de chemie, nici o salată fără ca să n'audu prelegeri de botanică și dacă voesc să te sărutu, imi pare, că țin în brațe o bibliotecă întregă.

Leona: Alfred!

Alfred: Stăi, că nu sunt gata... Dacă o femeie cetește numai din acea cauză, ca apoi cu cele cetite să se fălăscă, după cum faci tu, atunci ea nu e altceva decât unu papagal dresat.

pătat ceea ce corăspundea scopurilor pentru cari de multu se luptă. Noi am încheiatu pactu, dise Salisbury sfârșind, pentru-o să încungiuăm neînțelegerile și pericolele și pentru ca pe lungu timp să întărim bunele porniri între noi și Germania.

Radicalii serbi și Milan.

Ministrul sârbesc Gyaja a avut în zilele trecute o convorbire cu unu corespondent alu diarului „Standard”. Gyaja a spus, că e zadarnică aserțiunea, că Milanu s'ar purta față cu radicalii împinsu de sentimente de bunăvoință. Nu este pretință nici dintr'o parte, nici dintr'alta. Dér e neînțeleptă și părerea, că noi am fi inimicii flui sêu. Noue ori și care dinastie ni-e indiferentă și actuala stare de lucruri o aflăm foarte corectă, așa că nici unu radicalu nu se gândesce la vre-o schimbare. Deși în urma atacurilor lui Milan țera suferă, totuși prezența lui în Serbia și dușmănia lui nu pot decât să folosescă partidei noastre. Din partida noastră a dispărut ori și ce neînțelegeri și după viitorile alegeri ne vom prezenta în Scupcină de două-ori atâția, pe cât suntem astăzi. Privitor la cestiunea esportului de porci ministrul Gyaja a spus, că cestiunea acesta se va rezolva în curând, fiindcă e neapărat de lipsă să se ajungă la o înțelegere cu Austro-Ungaria în privința acesta.

Rusia și Franca.

Scirea, că Francesii au încheiat alianță cu Germania scim că a fostu combatută din toate părțile. În fața acestei manevre diaristice pentru apropierea între cele două state puternice vorbesc fapte așa de evidente, încatu dacă se va constata adevăratăta lor, ele vor servi ca cele mai bune probe, că pretința, dacă nu alianța, între Rusia și Franca e mai pe susu de ori-ce indoelă. Se serie adecă din Parisu, că guvernul rusesc a încredințat fabricelor franceze providerea armatei rusești cu prafu de pușcă. Faptul acesta este una dintre declarațiile cele mai categorice de apropiere între Rusia și Franca.

Unu apel alu lui Garașanin.

Conducătorul partidei progresiste sârbesc, Milutin Garașanin, a publicat în organul numitei partide „Videlo” unu apelu către partida sa. Apelul, după cum spunu scirile sosite din Belgrad, e fulminant și atacă în modu vehement guvernul radicalu. Garașanin dice în acestu apel, că 'n numele partidei progresiste declară, că de acum înainte partida progresistă sârbescă, ca partidă consolidată și unitară, își va continua activitatea

Leona: Găscă!.. Curcă!.. Papagal!.. di mai departe!

Alfred: Dacă voesc, poți să-ți faci și notițe. Celu dintăiu lucru ce trebuie să-l știi o femeie, este să iubescă pe soțulu ei. Dacă mai are timp liberu și pentru Carol XII de Svedia, acesta nu e așa periculosu, fiindcă e deja mortu. Știința pentru sine nu e nimic; este unu grăunte, care trebuie să peră, pentru ca să încolțescă și să dea fructe. Încolțirea acesta și fructele la o femeie este educațiunea și mintea sănătoasă.

Leona (cu naivitate) Alfred tu nu ești așa prost!

Alfred: Crești tu?

Leona: Eu te-am ținut de omul celu mai simplu și mai materialist.

Alfred: Fia-care omu își are momentele sale.

(Leona rupe o epistolă pe care o ținea în mână.)

Alfred: Ce rupi tu acolo?

Leona: O epistolă către mama, în care te-am pîritu pe tine. Alfred, ar trebui să mă iai în risu.

Alfred: De bună seamă.

Leona: Și ce trebuie să facu, ca să ai o părere bună despre mine?

Alfred: Să trimiți lexiconele cuiva în daru, er celelalte — ți-le va spune inima ta.

(Elu deschide brațele, Leona se aruncă la peptulu sêu și-lu sărută.)

(Cortina cade.)

trad. de Ucu Paolo.

ei politică. Garașanin este convinsu, că bărbații partidei sale, în sensul hotărârei din 14 Maiu 1889, voru începe activitatea lor între marginile constituțiunei și a legilor patriei și că și de aici înainte ca și până acuma totu-deuna își vor aduce aminte, că dreptatea și onorabilitatea sunt armele cele mai cinstite. Organul partidei liberale „Srpska Nezavisnost” luându act despre apelul lui Garașanin, combate regența și guvernul radicalu provocându-l să se lapede de machinațiunile de până acum.

SURILE DILEI.

Maiestatea Sa în Oradea-mare. La timpul sêu am anunțat, că Maiestatea Sa va merge în Oradea mare. Cetim acum în „Egyetertés”, că cancelaria cabinetului a încunoscintat deja pe fișpanul comitatului Bihor, că Maiestatea Sa va merge la 12 Septemvre n. în Oradea-mare. Fișpanul comitatului a anunțat o adunare pe 24 Iulie n. în care se vor lua dispozițiile necesare pentru primirea Maiestății Sale.

Focul mare. În Joia trecută unu mare focu a izbucnit în comuna Lomperdu din comitatul Selagiului. Au ars 55 de case și 112 edificii laterale împreună cu toate recuisitele de economie, animale, ba chiar și vieți omenești au cădutu jertfă focului.

Impușcatu la vânătoare. O mare nenorocire s'a întâmplat Dumineca trecută cu ocaziunea unei vânătoari de porci sălbatici în pădurea Crizbavului. Iuliu Teutsch, fabricantu de liqueruri din locu, a fostu impușcatu, din greșelă, de celu mai bunu prietinu și camarad de vânătoare alu sêu, anume de directorul de mine Iosif Galz. Teutsch își părăsi loculul designat și tocmai voia să trecă prin unu tufișu, când Galz, care credea că se mișcă vre-unu mistrețu gonit, trase unu glonțu în partea aceea, și nimerind pe Teutsch, acesta cădă numai decatu la pământu, dându și peste câteva minute sufletulu.

Avisu vânătorilor.

Farmacia nouă s'a deschis de curând în Zernesci cu firma „La S-ta Treime”. Proprietarul farmaciei, d-lu Aureliu Cuteanu, s'a îngrijit pentru aprovizionarea câtu mai completă a farmaciei sale, pe care o recomandăm sprijinului călduros al locuitorilor noștri din acelu juru.

Mortu de fome. În Racovița (comit. Sibiuului) nu de multu unu ciobanu și-a luat o slugă, pe care ziua-noptea îl trimitea cu turma pe muni. Stăpănu sêu nu-i ducea de mâncare decatu numai odată pe săptămână. În 20 Iunie n., când a mersu la slugă, a vedutu, că e bolnav și l'a sfătuitu ca să mergă în satu la părinții sêi. Feciorul i-a răspuns, că părinții nu-l vor primi și că-l vor huidui cu rușine dela casa lor. Mai târziu însă totuși s'a înduplecat și a plecat spre satu. Pe drumu așa se vede, că l'a apucat frica; n'a cutezat deci să mergă acasă, ci a intrat în pădure și s'a culcat într'o poiană. Stăpănu credea, că feciorul dela oi într'a-deveru s'a dus în satu la părinții sêi și n'a mai întreatu de elu decatu numai peste o săptămână. 'I s'a răspuns, că pe fecioru nu l'a vedutu nimenea. În altă di a mersu érași la munte și din întâmplare a apucat tocmai pe poteca, ce duce la poiana, unde s'a culcat feciorul. Când a ajunsu la elu, acesta era mortu. Medicul Dr. Zega Ferencz a constatat prin autopsia, că bietul pécurar a murit de fome. Așa istorisesc „Er. Hir.”

Balulu din Betleanu (com. Solnocu-Dobeca) anunțat pe 27 Iulie n. c., din cauze neprevădute s'a amânatu pe 3 Augustu n. c., ceea ce pentru orientarea on publicu deja invitat, sperând la o nu-

mărosă participare, se aduce la cunoscintă din partea comitetului, avându acestu balu scopulu sêu de binefacere. — Betleanu, 13 Iulie 1890. *Comitetulu arangiatoru.*

Invitare la balulu, ce se va ține în 28 Iulie n. c. la scadele așa numite „Paveliane” în Slatina, în favorea bisericei gr. cat. române din Sighetu, ce se edifică. Comitetulu arangiatoru: Președinte Basiliu Jurca, vice-președinte Dr. Mihailu Kókényesdy. Avel Andercô, Ioan Balya de Jood, Nicolau Dorosu, secretaru, Victor Faludy, Stefanu Gyenge, Adalbert Gallé, Iuliu Halász, Alexandru Hatfaludy, Stefanu Ilitzky, cassariu, Vasiliu Ilitzky, Vasiliu Ivascu, Dr. Stefanu Kiss, Dr. Iuliu Korány, Dr. Eliu Mariș, Florentin Mihalyi, Gavrilu Mihalyi, Georgiu Mihalca, Vasiliu Mois, Stefanu Oprișu, Eugeniu Popu, Isidoru Papp, Ionu Popu, Corneliu Popu, Ioan Rednicu, Iuliu Rednicu, Petru Salca, Andreiu Serbacu, Aladar Urányi. Prețul intrării pentru persónă 1 fl., pentru familia 3 fl. Ofertele marinimose se vor cuita pe cale diaristică. Inceputulu la 7 ore sêra.

Unu oficiosu despre lealitate.

Din Viena se scrie oficiosu „Pester Correspondenz”, că acolo erau cam îngrijați, ca nu cumva să se facă demonstrațiuni la sêrbătorea din săptămâna trecută a trăgătorilor la semn german în Berlinu.

„Putea ușor să se întâmple” — dice comunicatulu din „Pest. Coresp.” — „ca unu sêu alții să accentueze cu ocaziunea acesta momentulu naționalu într'unu modu, ce putea să involve o lipsă de tactu sêu chiar o vătămăre sêmțibilă a lealității. Din nenorocire trăgătorii la semn sunt încă binișor feriți de acele elemente catilinarie nerușinate, cari în Austria inveniesc viața publică în multe direcțiuni și conducătorii trăgătorilor la semn austriaci au sciut în modu foarte fericit să lege împreună înruđirea națională germană cu lealitatea austriacă.”

Oficiosii unguri admit prin urmare, că simpatia, ce o nasce înrudirea națională a Nemților austriaci cu cei din Germania, nu impedează și nu alterează de loc lealitatea austriacă a celor dintăiu.

De aici urmază, că Nemții din Austria nu numai că pot fi naționaliști din creștetu până în tălpi, der pot chiar avé simpatii de înrudire și și pot manifesta aceste simpatii ale loru către frații din afară, din puternicul imperiu germanu, fără ca pentru acesta să potă fi bănuți de nelealitate.

Acesta o admitu oficiosii unguri încatu pentru Germanii din Austria. Dér aici la noi nu admitu față cu poporele nemaghiare nici măcaru atâta, că pote fi și rămăne cetățenul leal acelu Român, Slovacu ori Sêrbu ș. a., care ține la limba și națiunea sa și care își și manifestă sêmțulu naționalu pe față. Mers'a doră reptila bugetară din Clușiu până acolo, să susțină, că „trădători” suntu toți, cari nu se supun necondiționat și nu voru să se facă Unguri fără hiru și miru?

În fața acestor tendențioase și rătăcioase uneltiri amu ținutu să arătăm cum cugetă oficiosii unguri în materiă de lealitate, când e vorba nu de poporele dela noi, ci de locuitorii din Austria.

Spre știință.

Amu amintit în numărulu de er, că primarul armeno maghiaru alu Gherlei a salutatu pe ministrul de agricultură contele Bethlen, ca pe acela, căruia i-a succedat a face ca Sașii din Ardeal să părăsesc politica lor opozițională și să se închine guvernulu.

Nu vom să intrăm în analiza acestei ciudate afirmări, der credem de necesaru, ca la locul acesta să accentuăm, că ori câtu de mari succese ar

fi avută ministrul Bethlen față cu Sașii, despre ceea ce ne permitem a ne cam îndoi, este zadarnică silința ce și-au dat-o unii raportori de p'acii cu ocaziunea alegerii din urmă dela Hérmanu, de a băga și pe Români într'o căldare cu Sașii și cu Ungurii.

În 6 l. c. fu alesu adevărat cu aclamațiune actualul ministru de agricultură, contele A. Bethlen, ca deputat al cercului Hérmanu din comitatul Brașovului.

Acestu cerou de alegere fiind pus la dispozițiunea ministrului de cătră Sași, cari formeză maioritarea alegătorilor, rezultatul era cu atât mai sigur, cu cât se putea scii înainte, că și alegătorii unguri voru vota numai pentru d-lu Bethlen.

Alegerea, nefindă nici un contracandidat, s'a și făcutu cu aclamațiune din partea alegătorilor sași și unguri. Dér precum furăm informati, unele foi pestane nu s'au mulțumit cu acestu rezultat, ci au voit să descrie lucrul astfel, ca și când ar fi luat parte la această alegere și Românii din acelu cerou. Astfel vorbește, precum ne-am convinsu în urmă, o telegramă, ce s'a trimis de aici la Pesta despre aceea, că „Ungurii, Sașii și Românii s'au pronunțat fără deosebire pentru contele Bethlen“. (A se vedé și în „N. Pester Journal“ dela 7 Iulie nr. 185.)

În fața acestor telegrame tendențioase, declarăm pe baza informațiilor sigure, ce le avem, că alegătorii români din memoratul cerou al Hérmanului, au rămas credincioși programei lor naționale și n'au luat parte nici în deputația, care a oferit ministrului Bethlen mandatul, nici la actul de alegere din 6 l. c., ceea ce se vede lămurit și din raportul publicat de „Kronstädter Zeitung“ dela 7 Iulie n. c. a.

Corespondența „Gaz. Trans.“

De lângă Margitta, (Comitatul Bihor), Iulie 1890.

Luni în 30 Iunie n. c. s'a ținut alegerea de notar în cercul notarial al Abramului superior (Felső-Abrány) la care cerc aparțin comunele: Margine (Széltalló), Satulbarbă (Bartfalva) și Chiribișu (Terebes), toate patru comunele — cu excepțiunea a 35—40 familii maghiare, din comuna Abramul-sup., și a câțiva posesori de pământ, parte maghiari, parte ovari — sunt curat române.

Între concurenți erau: Ioan Albu, fiul d-lui preot din Cheresigă (Kereszt-szeg), de presinte adjunctu protopretorial în Margitta, un tineru foarte talentat; Iosif Gențiu, notar cercual în Chețiu, unul dintre cei mai distinși notari din întregu comitatul Bihorului; Nagy József, din Oradea-mare, notar substitut în Ios; Kovács Gyula, notar în opidul Micske; Kallotai Viktor, notar în opidul Suplac; Lellösy Bene, notar cercual în Tria (Terje); apoi un Budai Géza, notar cercual. Dintre aceștia au fost candidați: Nagy József, Kovács Gyula, Kallosai Victor și Iosif Gențiu. Alegerea precum m'am informat, a decurs astfel:

Toți alegătorii prezenți din Abramul-sup., afară de d-lu preot gr. or. Ioan Farkas, apoi alegătorii din Margine, sub conducerea d-lui preot N. Lazaru și noul învățător, apoi toți alegătorii din Chiribișu (filia Abramului-sup.), cum și toți cei din Satulbarbă, cu totul în număr de vre-o 36—37, au votat pentru notarul substitut Nagy József. Ba, precum m'am informat, d-lu învățător din Margine a servit noul alesului notar nu cu mai puțină fidelitate, de cum ar servi episcopului său.

D-lu paroh din Soldobagiu, Ioan Lăzeu, ca administrator de Satulbarbă, și ca un adevărat părinte al poporului său, a sfătuit atât d-lor conducători, cât și poporului alegător, că deorece poporul român, afară de cel din Abra-

mul-sup., nu posedă limba maghiară, să alégă un notar, care posedă perfectu limba română, ceea ce este așa de lipsă pentru popor, ca și pânea de toate zilele, dér tôte au fost înzadar, căci lucrul a fost tomit de mai înainte așa, că pe d-lu administrator de Satulbarbă l'au ascultat numai d-lu preot din Abramul-sup. și 5 poporeni ai săi din Satulbarbă, și Iosif Gențiu a avut 7 voturi; Kovács Gyula 4, apoi Kallotai Viktor nici un vot.

Ferice de poporul, care ascultă sfaturile acelu conducător al său, căruia-i zace pe sufletu fericirea atât trupescă, cât și sufletescă a poporului și e încredințat, dér amar și durere acolo, unde se arată contrarul.

Bineinformatul.

Din jurul Cetății împărătesei Isabelei (com. S.-Dobéca), Iulie 1890.

În a 3-a zi de Rosalii s'a ținut „Conferința preoțescă a tractului Logeardului în parochia Cubleșului ungsituată chiar în marginea diecesei Gherlei. Mai înteu se oficia serviciul divin în frumoasa biserică, care e de pără și e zidită în stilu modern, la care a pontificat Veteranul și bine-meritul protopop tractual Ioan Papiriu Popu, asistat de preoți tractuali și doi diaconi, cu care ocaziune se făcu și un parastas pentru sufletele răpositorilor foști preoți tractuali și a credincioșilor, ér d-lu preot al Logeardului, Nicolau Popu, predică despre „indiferentismul creștinilor față de biserică și școlă“, care temă i s'a dat în sinodul de toamnă. Urmă ședința în casa parochială asemenea nouă, deschidându-o P. O. D. protopopu ca preside pe lângă o vorbire scurtă, dér potrivită, arătând scopul conferințelor preoțesci și foloșele lor mari. După alegerea de notar în persoana O. d-nă Sabină Coroianu, s'a cetit protocolul conferinței trecute și comitiva P. Ven. Ordinariat, cum și alte ordinațiuni. După acestea preotul Chicediului Ioan Chinteanu ceti disertațiunea, ce i se încredință în sinodul de toamnă, despre „Intruparea Fiului lui Dumnezeu“, care fu ascultat cu totă atențiunea, precum și reflecșiunile critice atât la acésta. cât și la predica zilei. Bibliotecarul raportă despre înmulțirea opurilor, ajungându aprópe la 100, casarul arată starea cassei, care numără vre-o 25 fl.

La propunerea P. O. D. protopopu s'a hotărât a se procura Istoria Transilvaniei, a D-lui Georgiu Barițiu.

După acestea s'a alesu o comisiune de 3 membri pentru censurarea statutelor privitoare la manipularea „magazinelor de bucate“ și înființarea unui fond cultural tractual, dupa cum s'a hotărât încă în conferința trecută. S'a alesu ca loc al adunării pe viitor parochia Lona, unde va avé a predica d-lu Simion Baldi, preotul Valei, ér disertația o va ține d-lu Ioan Mureșianu, preotul Lonei.

După terminarea agendelor, conferința se închise asemenea prin o vorbire potrivită din partea președintelui, după care urmă un prânz comun la preotul local Teodor Bocoșu, unde nu au lipsit nici toastele.

Unu tractual.

Dare de semă și mulțamită publică.

Ruda, 30 Iunie n. 1890.

În 1 Iunie n. c. s'a arangiatu o petrecere de veră (Maială) în favorul bisericei române gr. cat. din Colonia Ruda, cu care ocaziune s'a primit în favorul bisericei noastre un ofertu marinimos din partea Magnif. d-nă Henoch Gusztav, consilierul minelor de aur a societății germane cu numele Harcoert, 10 fl.; ér dintre d-nii participanți au contribuit: Venator, directorul băilor dela Ruda, 5 fl.; Köllner, directorul la Maszau, 5 fl.; Iung, inspectoru la Ruda, 5 fl.; Brumbach 4 fl.; Olajos Lőrincz, comerciant în Ruda, 4 fl.; Herpel 2 fl.; Veres Gyula 1 fl.; Cserny Jos. 2 fl.; Hopp 2 fl.; D-șora Secareanu 2 fl.;

D-șora Lazaru 2 fl.; Wiesse 2 fl.; Cineva 1 fl.; N. N. 1 fl.; frații Szabo din Bradu 2 fl.; 6 oficiali dela minele de aur dela Boicza 6 fl.; Antonu v. Deszauer 2 fl.; Vodaok 2 fl.; Grass 1 fl.; Pfeilmaier 3 fl.; Gottfriedt 1 fl.; Iulius Popu 1 fl.; Store 2 fl. Ios. Piets 1 fl. Barta Ios. 1 fl.; Ioan Popa 2 fl.; Ioh. Schuch 2 fl.; Mandel 2 fl.; Dominik 2 fl.; Aeherman 3 fl.; Schmidt 2 fl.; Tratinu 2 fl.; Hensch 2 fl.; Stein 2 fl.; Csutak 1 fl. 60 cr.; Lager 2 fl.; Schleth 2 fl.; Belle Sándor 2 fl. Gagy Gyula 2 fl.; Belle István 2 fl.; Veselinoviciu 1 fl.; Gáll Márton 2 fl.; Endesch 1 fl.; Galligh Miksa 1 fl.; Kristyori Károly 1 fl.; Bardos 1 fl.; Gabor Istvan 2 fl.; Szabo Ios. 1 fl.; Grünvald 1 fl.; Frits 1 fl.; Ianky 1 fl.; Gabor August 2 fl.; 2 streini 4 fl. — Suma percepțiunilor face 119 fl. 60 cr. ér erogațiunile 66 fl. 10 cr. decí rezultă un venit curat 53 fl. 40 crucer.

Acestoru prea stimați domni contributori pentru spriginul materialu datu în favorul bisericei noastre în numele comitetului parochial li esprimu respectos mulțamită publică.

Constantin Popu,
preot rom.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciul biuoului de corresp. din Pesta.)

Sofia, 15 Iulie. Principele Ferdinandu va sosi aici în 1 Augustu st. n. a. c.

Parisu, 15 Iulie. Serbătorea națională a decursu în modu strălucitu. Când s'a reintorsu Carnot, președintele republicei, la palat, un individ cu numele Iacobu a scos un revolver și i-a dat focu în aer. Elu fu îndat arestatu. La întrebările, ce i s'au adresat, răspunde, că densul a făcut multe invențiuni, cari n'au fost recunoscute, de aceea a voit să atragă atențiunea asupra-si. Poliția a constatat, că revolverul a fost încercat numai cu pravu.

New-York, 15 Iulie. Unu gróznicu orcan a causat enorme stricăciuni în Saint-Paul (Minnesota). Otelul de veră a fost cu deservire distrus, mai multe persoane fură omorite. Pe lacul din apropiere fu răsturnat și se cufundă un vapor, înecându-se 200 de persoane.

DIVERSE.

Dragostea de patriă. O întâmplare caracteristică s'a petrecut ajungendu la riul Bassoko, dice Stanley în cartea sa. Între însoțitorii negri ai mei era și unu „Baruti“, tineru indigen de acolo, care fusese dus în Anglia de cătră Sir Francis de Winton și venia acum, după șese ani de petrecere în mijlocul civilizației, să vadă locul nașterii. Ajungendu în satul său, Baruti vedu pe fratele său mai mare și-lu strigă. Dér acesta nu-lu cunoseu îmbrăcatu așa după ultima modă din Londra și sta pe gânduri. Baruti îi spuse numele tatălui și al mamei lor. Fisonomia fratelui arăta interesul cel mai viu și îndat își îndreptă barca lui cătră noi: — „Decă-mi estu frate, spune-mi ceva care se-mi arate asta.“ — „Ai unu semn de rană la brațul dreptu.“ Nu-ți aduci aminte de crocodilu? Fu destul atât. Tinerul sălbaticu dete unu țipetu de bucurie și comunică descoperirea sa compatrioților de pe țermul depărtat. Și atunci pentru întâia oară vedurăm pe Baruti plângendu. Fratele său, lăsându tema de streini, trase barca la țerm și eși ca s'lu îmbrățișeze. Celelalte luntre se apropiară și densele, ca să ia parte la bucuria lui. S'era întrebau pe Baruti, decă vré să rămăie cu ai săi, ori să mērgă cu noi. Părerea mea era să ne urmeze, căci acolo, fiindu Arabii atât de aprópe, ar fi avut puțină siguranță. Tinerul părea, că se gândese ca și noi, nu voi să se întorcă la părinți și la tribul său. Dér peste vre-o două zile după ce ajuserăm la Yambuya, întră în cortul meu pe la miezul nopții, imi luă două revolve cu o sumă

de cartușe necesare lor, césul meu de argint, unu pedometru totu de argint, o sumă mică de bani, o cingătoare de pele cu mai multe buzunare și apoi suindu-se într'o luntre fugi negreșitu la ai săi. Nu l'am mai vedutu de atunci, nici n'am mai auditu vorbindu-se de el. Să-i fie de bine!

Unu profesor curajos. Se scrie din New-York: În Portland (Oregon) a sosit unu luptătoru cu boxul, care se numesce „profesorul“ Lucian Christol și nu se luptă cu omenii, ci cu — urșii. Profesorul nu e de locu vânătoru, care cu pușca în mână se ia pe urmele lui nenea Mărinu, ci elu iese înaintea ursului și se luptă cu elu după tôte regulele boxului, pe o estradă înaintea publicului. Se pôte ceti negru pe alb în diarele din Portland, că acestu profesor pe unu preț de 500 dolari se va lupta și va învinge după tôte regulele de trântelă și pe cel mai sălbaticu urs. S'a și găsit unu asemenea urs. O societate de sportu a și adunat suma recerută și a prezentat tot-deodată profesorului unu cursu puternicu, greu de 500 funți, cu care avea să se lupte în teatru în timp de patru săptămâni. Istoria acésta, deși se pare de necredutu, cu tôte acestea nu e o scornitură. Același om — atunci se numea „Doctor Christol“ — se luptă în anul 1878 în orașul Cincinnati cu unu urs lungu de 10 urme, și pe aci era să și pără vieța. Cetățenii din Portland așteptă cu mare încordare rezultatul luptei. Rămășagurile asupra îndrăznețului „profesoru“ sunt de ocamdată în proporția de 2:1.

Trussoul archiducesei Maria Valeria.

În curându se va celebra cununia archiducesei Maria Valeria cu archiducele Francisc Salvator. Spre scopul acesta se facu mari pregătiri. Multă atențiune se dá rufăriilor miresei. Acestea sunt espuse în bazarul palatului regescu din Buda-Pesta. Merită tótă atențiunea arta cu care sunt lucrate aceste rufării, cari deși simple, sunt cu tôte acestea foarte frumoșe. Chiar archiducesa Maria Valeria dicea la diferite ocaziuni despre rufăria ei: „Căt se pôte de simplu“. Pe mesele din sală se vedu aședate pânzături și șervete, pe cari sunt brodate numele fiitorului ei soț. Numai pe batiște se află monogramul ei dimpreună cu coróna archiducală. Mai încolo sunt cămășile, halaturile etc. cari tôte sunt lucrate cu mare artă. Colorile de predilecțiune ale archiducesei sunt albastru și rosa, bine reprezentate în trussoul ei.

Căți cai sunt pe pământ? După constatările unei societăți economice din Wasington, numără: Europa 33,253,454 cai; Asia 4,105,408 cai; Africa 654,983 cai; America-sudică 5,991,579 cai; America-nordică 14,917,650 cai; Australia 1,440,424 cai, ér Oceania 1000 de cai.

Anecdota. Unu bărbat în etate de 60 de ani se căsătoru cu o veduvă de 70 de ani. Mirésa pretinse, ca ceremonia religioasă să se facă cu o cuvântare funebă, la ceea ce în fine se învoi și mirele. Preotul ținu o lungă cuvântare ală căreia textu era: „Dómne iartă-le, că nu sciu ce fac!“

Necrologu.

Alexandru Petrovici ca tată, Susana, măritată Bucuru Popovic, ca soră, și Marcu Theodosiu, ca frate anunță cu inima plină de durere pierderea neuitului lor și frate Nicolae Petrovici, fostu primar al opidului Hațeg, membru fundator al „Asociațiunei transilvane“, comerciant și proprietar, care după o lungă și crudă suferință a încetat din viață Mercuri în 9 Iulie st. n. în etate de 59 ani. — Înormentarea s'a făcutu Vineri în 11 Iulie n. c. în cimiterul comunu din locu.

Hațeg, 9 Iulie st. n. 1890.

Fie-i țărina ușoră și memoria binecuvântată!

Editoru și redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul pieței Brașov

din 15 Iuliu st. n. 1890.

Table with 3 columns: Item name, Price, and Unit. Includes items like Banonote românesce, Argint românesc, Napoleon-d'ori, etc.

Cursul la bursa de Viena

din 14 Iuliu st. n. 1890.

Table with 3 columns: Item name, Price, and Unit. Includes items like Renta de aur, Renta de hârtie, Imprumutul căilor ferate, etc.

No. 184-1890.

376,3-3

No. 2443-1890.

377,3-2

Concursu.

Devenind cu începerea anului școlar 1890/91 vacantu stipendiul de fl. 40 pe an...

Cererile au a se înainta comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român...

Aspiranții la acestu stipendiu au să acudă la suplicile lor:

- a) Carte de botez în originalu său în copia legalisată;
b) testimoniu școlastic de pe semestrul II alu anului școlar 1889/90;
c) atestat de frecventare dela direcțiunea institutului...

Din ședința comitetului „Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român...”...

G. Barițiu Dr. I. Crișianu, președinte. secretarū II.

Incunoscintare.

Subsemnatul trimite franco 1 COȘ CU 10 LITRI CAISE galbue, seu mai cöpte pentru licitaru pentru prețul de 1 fl. 70. A se adresa în Oradea-mare la: Mertz Nandor.

Publicare de concursu.

Din fundațiunea demnului de piã memoriã Stefanu Ferdinand Hirsch suntu de a se da pe anul școlastic 1890/91 două ștupendie noue de câte 200 fl. v. a. La acestea se escrie concursu.

La stipendiele acestea potu concurge numai acei tineri, cari suntu nãscuți în comunele urmãtoare: Turda, Copandū, Turu, Reghiu, Comițigū, Banabiciu, Aitonu, St. Martinulū-deșertu, Ceanulū-deșertu, Agãrbiciu, Mischiu, Sãndu, Petridulū-de-susu, Petridulū de mijlocu, Petridulū-de-josu, Berchișiu, Măgura, Schiopī (Puzta Egres), Pusta St. Craiu, Surducu, Bicalatū, Jara inferiōrã, Agrișiu (Ruha-Egeres), Muntele Bãișorei, Ocolishul micu, Ocolishul mare, Runcu, Cacova, Sãcelu, Lita-maghiarã, Lita-romãnã, Filea-de-josu, Filea-de-susu, Ciurila, Selisce, Selicea, Micușiu, Hasmașiu, Maghiarușiu (Magyarosag), Șutu, Silvasulū-maghiarū, Indolū, Ceanulū-mare, Bãișora, Muntele Filei (F. Havassa), ca unele, cari odiniōrã au formatu ces. reg. prețurã a Turdei sub președința fericitului fundatoru Stefanu Ferdinand Hirsch.

Stipendiul 'lū voru putu dobēndi numai atari tineri din școlele medie, seu intrãtorī acum în școlele medie, cari voru produce testimoniu cu calculu din studie: eminente, seu celū puținū bunū, er din purtarea moralã: bunã, seu celū puținū legalã. Atari tineri voru putu folosi stipendiul dobēnditū în gimnasiu, școlã realã, școlã agronomicã, eventualu și la universitate, decã atãtu în studie, cãtu și în purtarea moralã, voru ține calculii indicați mai susu.

Acei tineri școlari, cari pe basa condițiunilor memorate potu aspira la stipendiele acestea, și dorescū a concurge, au să-și așternã concursele instruite cu testimoniu școlastic de pe anul școlastic 1889/90, carte de botezū, atestatū medicalū și de paupertate pãnã în 10 Augustū a. c. st. n., și anume școlarii maghiari la Ordinariatulū episcopescū romano-catolicū transilvanū în Alba-Iulia, er romãni la Ordinariatulū arhiepiscopescū greco-catolicū în Blãșiu prin parochulū concernente alū lorū. Concursule intrate mai târziu nu se voru considera.

Blãșiu, în 5 Iuliu 1890.

Ordinariatulū arhiepiscopescū gr. cat. de Alba-Iulia.

Mensulū trenurilor

pe liniile orientale ale cãii ferate de statū r. u. valabilū din 1 Iunie 1890.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predcaiu, Predcaiu-Budapesta, etc.), train types (Trenu accelerat, Trenu de pers.), and prices. Includes a note at the bottom: Nota: Numerii încaudrați cu linii gröse însemnãzã orele de noapte.